

Előfizetési díj:
 Vidékre, postán:
 vagy
 helyben, házhoz hordva:
 Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
 Félévre . . . 2 " 50 "
 Egész évre . . . 5 " — "
 Megjelen hetenként egyszer,
 Vasárnap.
 Szerkesztői szállás:
 Hal-piac, 250. sz., hová a
 lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Vegyestartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:
 5 hasábos petit sor, egyszeri
 hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
 vagy terjedelmes hirdetések-
 nél árleengedés adatik
 A nyiltterben való közle-
 mény 3 hasábos soráért 10 kr.
 számítatik.
 Bélyegdíj minden beíratásért
 30 kr.
 Hirdetéseik elfogadtatnak Tóth
 László könyvnyomdájában, 3-ik
 tized Budai-nagy-útcza 181. sz.

A mi pártéletünk.

Volt alkalmunk a börze s papirokkali játszás veszélyeit leírni, bátorságot veszünk magunknak egy lépéssel odább menni, s körülírni ismét egyikét ama bajoknak, melyek állandóan marcangolják a haza testét, s ép oly veszélyesek állami és társadalmi életünkre, mint a papirszedelgés.

Igen tudnivaló, hogy emberek közt úgy szellemi, mint anyagi békét, különösen örök békét létrehozni lehetetlen, de ha lehetne is, nem lenne tanácsos, — hogy lehetetlen azt nem kell bizonyítani, mert ez köztudomású dolog — de ha lehetne is, nem volna helyes, mert ha a nézetkülönbség megszűnnék, úgy az emberiség lemondana egyik legmagasztosabb rendeltetéséről, a tovább fejlődésről.

De nem is célunk a pártélet hátrányait festeni, vagy azt bizonyítani, hogy a politikai pártok szükségtelenek, sőt ellenkezőleg ennek helyes oldalait igyekszünk föl-tüntetni, nem feledkezvén meg a pártok túlesapongásait is kellőleg, mint minden bajnak okát, kimagyarázni.

„A pártoskodás hasonló oly tűzhez, melyet eloltani nem lehet, azért szakadatlanul vigyázni kell, nehogy lángokra lobbanjon és pusztítson, a helyett, hogy melegítene“ — ezt Washington mondja — s ennél helyesebben a pártélet gyakorlati fogalma nem is adható; vajjon nálunk a pártélettel így jártak-e el, vajjon elnyomták-e a tüzet, vagy szitották? nem fájdalmasan látjuk-e, hogy a hol egyik párt túlsúlyban van, ott az a gyengébbet elnyomni s megsemmisíteni törekszik? vajjon nem használták-e fel szenvedélyes pártéletünket aljas önzők egyéni céljaik elérésére, hogy a könnyen hívőket hazafiság ürügye alatt félrevezetve saját zsebeiket tömhessék? nem két ellenséges tábor-e a haza, midőn már a pártoskodás minden térre átvitetett? nem-e a közügyek siratják legjobban az egyesek dicsvágyából kifejlődő párttúlzásokat.

Itt az idő mindezeket belátni, itt az idő ezeket megszüntetni, vagy megsemmisülésig folytatni. A nemzet ismét súlyos válponton áll, hol pedig szüksége lesz azon higgadságra, melyet már hasonló válponton tanúsított.

Nagy s dicső dolgokat semmisített meg a pártoskodás; nagyok s dicsők azon eszmék, miket még el fog nyomni, sok nyomor fogja az emberiséget sújtani, miket egyesek szenvedélyei által előidézett pártoskodás fog szűlni.

A római köztársaságot nem-e a túlságig vitt hasonló pártviták ásták alá? nem-e ama borzasztó theoria, melyet a győztes

párt practizált, t. i. az ellenpártot megsemmisítette?

Mi tartja fel leginkább az emberiséget haladásában mint a párttusák? látjuk Franciaország példáját, mely a politikai pártok önzése miatt nem tud nyugalomhoz jutni; egyes dicsvágyók mily könnyen ragadják magokhoz a legfőbb hatalmat, s mint tűnnek le ismét, s mint újulnak meg.

S vajjon van-e ebből haszon? van igenis egyes főbbpárt emberekre nézve, kiket az emelkedő párt saját zsirján hizlal ki, míg a nagy közönség között csak a visszavonást s az anyagi hanyatlást szemléljük.

S ez nem túlzás, ezt beláthatja minden higgadt szemlélő, ha távolabb keres úgy nézze csak Franciaország történelmét 1830-tól napjainkig, vagy ha itthon akar en miniature példát, forgassa át évkönyveinket 1868-tól, mit fog találni, nem-e az általunk jelzett tüneteményeket?

Mit ért el mind Franciaország, mind mi? a feleletet nem szükség megadnunk.

Úgy Franciaországban, mint nálunk a szenvedélyességig vitt pártéletet egyesek idézik elő, maga a nagy közönség épen nem nagy kedvelője mindennek, hanem vannak bizonyos morális rúgók, melyeket a pártvezérek ügyessége mozgásba tart, mely nem hagyja a mestert műhelyében, a kereskedőt boltjában stb., hanem kiragadja saját magok végtelen kárára a pártusák közé, az ily mód kiragadott emberek pedig nem igen szoktak higgadtak lenni, egymást ösztönzik a viták minél további feszítésére.

Nálunk hasonló az eset, mindent a politikai pártoskodás terére vittünk, mindent pártszenvedélylyel ítélünk meg, minden lépésünket a pártérdek mozgatja.

Az utolsó néhány év nálunk mindent a nyilvánosság elé vitt politikai szempontból, nem maradt senki semmi megrónni való mit dobra ne ütöttek volna ellenfelei; vajjon kimélve volt-e az egyéni becsület? polgári szakmavallás stb.? épen nem, fájdalom ép ezek mint legkönnyebben sérthetők, a leggyakrabban használtattak fel pártcélokból pártcélokra; s mit idézett ez elő, nem-e a legkeserűbb gyűlölséget, ép azok közt, kik legjobban hivatva volnának úgy állásuk, mint ismereteik miatt polgártársaik vezéreiül tekintetni? nem-e oly férfiakat tett a szenvedély halálos ellenségekké, kiknek összeműködése csak a nagy közönség hálájára tenné őket érdemesekké? ugyan embertársainkkal folytonosan ujjat húzni, szolgál-e a közérdek legkisebb hasznára is?

Ha egyik párt a másik fölé kerül, úgy azt elnyomni s megsemmisíteni igyekszik,

s ezen egymás fölötti uralkodás izgat s bosszúvágyat idéz elő, mely a küzdő felek között felgyulad, s több országban időszakonként legborzasztóbb iszonyúságokat szülte, és ez a leggonoszabb s legnyomasztóbb zsarnokság.

Közel állunk mi is ezekhez; a pártszenvedély nem egy jóhatású ügy országos, mint községi reformot temetett el, mert a fölizgatott szenvedély féltette megadni a jó létet ellenfelének, inkább maga is maradt a tespedésben, mintsem hogy jó szemmel nézte volna a közös emelkedést.

Fájdalmasok a benyomások, miket a pártvita tesz a figyelőre, fájdalmasok a következmények, melyeket az országban hagy, vajjon nem lehetne-e ez másképp? . . .

Itt ismételjük újra Washington hasonlatát, mely a pártéletet a tűzhez hasonlítja.

„Általános és elháríthatlan csapás, mely a pártoskodásból veszi eredetét, és oly nagy, hogy minden okos népnek meg kell ismernie, mennyire kívánja saját haszna és parancsolja a kötelesség e szellem elnyomását és száműzését.“

Nem is könnyű feladat pártvezérkedni, miután ennek egész súlya rajtok fekszik, mennyire mentnek kell lenni ily férfiaknak az önhaszonleséstől, mily távol kell állniok egyéni gyűlölségtől; nagy szerencsétlenség, hogy a félrevezetett nép azt tartja legnagyobb emberének a mai szomorú időben, ki a legnagyobb önhaszonleső, s legjobban telve van egyéni gyűlölettel.

Fölkeltik a félrevezetett népben az alaptalan gyanakodást s hiú aggodalmakat ébresztenek, az ellenségeskedések lángját lobbantják fel a különrendűek között (non habentes contra habentes), alkalmilag zenebonára s lázadásra ösztönöznek.

Az alaptalan gyanakodás a pártéletben temérdek gyászos félreértést hoz létre, ezeket felhasználni a pártok tulzói soha el nem mulasztják, legyen az bár a legalacsonyabb rágalom is bárki ellen.

Ily módon elenyészik az egyéni tisztelet, el a kölcsönös becsülés, a bizodalom, elhanyagoltatnak a közügyek, neveli a szerencsétlenséget, ha oly férfiak merülnek el legjobban a pártszenvedélyekben, kiknek polgári állása őket egészen más eszmék hirdetésére kötelezné, s a pártoskodás akkor fajul el legnagyobb szerencsétlenséggé.

Mert míg ismeretlen s obscurus egyének tesznek ilyesmit, addig a nép nyugton marad, de ha jeles képzettségű s már állásuknál fogva nagyobb hatást gyakorló férfiak lépnek ki e szomorú tere, úgy a nép is megmozdul, mert balga tetteinek okát könnyen a vezérkedőkre tolhatja, mely őket

mintegy feljogosítja s ösztönzi a párt érdekeiben!

Mily más magasztosabb és áldásosabb célja volna a pártoknak és szebb, dicsőbb hivatása az egyeseknek, kik jelenleg a párt-érdekért önmagukat rontják szellemileg úgy mint anyagilag, mily hasznosabb foglalkozás várna a szétforgácsolt erőkre, de vajjon a felindult szenvedélyek számba veszik-e ezt? a vérszemet kapott pártvezérek tudják-e mily iszonyú felelősség terhe nyomja vállalkait?

A pártok feladata más. — A politikai pártéletben kerülni kell minden szenvedélyeskedést, minden túlzást; a politikai pártélet után lehet megítélni egy nemzet politikai érettségét, úgy felfogását a magasb eszmék iránt. A pártélet az, mely nyomort hozhat, de áldást is áraszthat; a vélemények kölcsönös kieserélése, közérdekű célok minden oldalról szenvedély nélküli megvitatása csak a nagy közönségnek használ; a nyilvánosság, a szabad eszmecserék előkészítik a kedélyeket valamely közhasznú reform megvalósulásához.

A pártélet, mely túlságig nem űzetik, egy nemzet haladása s életképességének legbiztosabb útja, s a parlamentarizmus classicus földje Angliának nincsenek-e politikai pártjai, nem folynak-e itt pártviták? de igen, s épen ebben rejlik Anglia politikai nagyságának egyik főtényezője, pártéletet élnek, vitatkoznak, cikkeznek egymás ellen a hírlapokban a különböző pártiak, cáfolják egymást érvekkel s nem piszkolóadásokkal, s gondosan meghatározzák a tért, melyen túl a pártvitának terjedni nem szabad, s fel van tartva egy tér, melyen az ellenfelek találkoznak s nem mennek át túlzásokba, a pártüth nem teszi a barátokat engeszthetlen ellenségekké, nem tépi szét a rokoni kötelékeket...

Ez értelemben a pártélet egyik legszerencsésebb tényezője egy nemzet életének, s vajha ez nálunk is így lehetne.

Éjszak-Amerikának szinte meg vannak a maga keserű párttusái, s e szabad nép mégsem viszi azt oly túlzásra, mint a szakavatatlan szemlélő azt egyszerre vélné; ott a pártélet nemes vetekedés; azaz mindenik párt a haza jóléte érdekében akar többet tenni a másikkal, a pártélet ott a közügy terén vivja legszebb diadalait, a győző párt nem megsemmisíteni, elnyomni törekszik a legyőzöttet, hanem a közjólét előmozdításában felülmulni, s véleményünk szerint ez szentesíti a pártélet céljait.

Nálunk megelégszenek a pártok, ha egymást minél jobban becsmérik, s győzelemnek tartják egymás személyét kiméletlen módon meghurcolni; ezt nem ismerik az északi komolyabb népek, ott a párt-hoz tartozni hazafiúi kötelesség — nálunk kényszer; ott a pártok kölcsönös érintkezésben vannak, s kivált nem politikai, hanem cultur s más tárgyak fölött kezdet fogva működnek; nálunk a politikai pártok ellenséges táborot képeznek, mik a legszentebb célok körül sem egyesülnek, mert kicsinyes érdekeiket előbbvalóknak hiszik...

Számtalan az ellentét, mit még felsorolni lehetne, de ezúttal elhagyjuk azt, de hozzáteszük, hogy a ki e tételek igazságán

kételkednék, vizsgálja meg az angol pártéletet s a miénket, meg fog győződni állításaink igazságáról, s be fogja látni, a mi Angliának éltet adó szellem, az nálunk kárhozatos, de ezzel korántsem mondjuk azt, hogy ne legyen pártéletünk, sőt ellenkezőleg kell, hogy legyenek pártok, érlelődjenek az eszmék a kölcsönös megvitatás között, de e vitákba ne vegyüljön szenvedély, önzés s személyeskedés, találjunk mi is egy tért, hol kezdet fogva működhetünk, találjunk oly dolgokat, melyek párton kívül állnak, s a pártokat közelebb hozzák egymáshoz; nézzünk szét van elég; ne tegyünk minden csekély, főként közügyet pártkérdéssé, vessük el a pártok egy személyben megszemélyesítésének hamis tanait, úgy mi is elérjük a pártélet nemesebb éeljait, mi is több kedvvel s erővel harcolunk bizonyos eszmékért, miket még most emlegetni is bajos, pedig ezekre már nagy szükségünk van, és soha ne feledjük pártéletünkben Washington szavait: „a pártoskodás hasonló oly tűzhöz, melyet eloltani nem lehet; azért szakadatlanul vigyázni kell, nehogy lángokra lobbanjon és pusztítson, a helyett, hogy melegítene.“

i. H. J.

Katona József

főügyészi dolgozataiból.

— Közli: Huszár László. —

Kecskemét város alsó kerületének érdemes képviselője ugyane lapok hasábjain korábban azon ohajtását fejezte ki, vajha Katona Józsefnek, a „Bánk-bán“ koszorús költőjének, mint tisztí főügyésznek törvényszéki dolgozatai különösen joghallgató ifjúságunk által szorgalommal és behatóan tanulmányoztatnának. Hogy mennyire szükséges volt ez ohajtásnak nyilvánosságra hozatala, s mily nagy ürt töltene be annak megvalósulása, azt teljes mértékben méltányolni elegendőnek tartjuk Katona József főügyészi dolgozatainak egyszerű futólagos áttekintését is. Hanem e dolgozatok kérekerítése nagy nehézségekkel járónak tetszett, mert a közvélemény azokat, mint a régi iratok közé bezavartakat, nehezen hozzáférhetőknak hitte. És a dolog ezen alapon lassanként feledésbe kezdett menni. Egy véletlen eset azonban közbejárt. Ugyanis a kecskeméti királyi ügyészség legközelebb hivatal helyiségét megváltoztatván, midőn e sorok írója a volt rendszer hatóságaitól átvett rab-nyilvántartási könyveket rendezné, azok között egy „Protocollum“ feliratúra akadt, mely a Kecskemét városában egykor létezett úriszék ítéleteit 1815-től 1828-ig tartalmazza, melyek közül az 1827. és 1828. évi kizárólag Katona József „Fő Fiscalis“ által (mint maga magát írta) fogalmazták és sajátkezűleg írvák. Hogy ennek hitelességéhez semmi kétség sem fér, arról kiki meggyőződhet, a ki tudniillik Katona József eredeti kéziratát ismeri, s azokat a királyi ügyészség levéltárában őrzött fentebb említett kézirattal egybeveti. A mi a fogalmazás eredetiségét illeti, az is bizonyos, hogy Katona nem szorult rá más fejével gondolkodni. Miután az író összes főügyészi működését egészben nem ismerem, egyáltalában nem állithatom, hogy az csupán e néhány levélre terjed, sőt hajlandó vagyok azt hinni, hogy annak számban és belbecsben tekintélyesebb aktái Kecskemét város levéltárának porlepte csomagjai közt szerénykednek, azonban ezeket sem tartom annyira kicsinylendőknek, hogy továbbra is lomtárban hagyassanak. Hiszem, hogy annak legcsekélyebb része is bir annyi érdekléssel úgy a nemzetre, mint különösen Kecskemét város polgáira, hogy a hírlapi közlést más könnyebb dolgozatok előtt megérdemelje. Hiszen az előadás nyelvezete Katonáé, azé az íróé, ki a költői irályt a magyar nyelv legválságosabb fejlődési stádiumában is annyi bájjal kezelte, mint korában senki más, és annyi erőteljességgel, mint utána napjainkig senki más. Nyelvezete itt is magyar zamatú, erőteljes és röviden sokat mondó, épen ellentéte a mai hivatalos nyelv idegen ízének, terjengőségének és szavakbani túlbővségének. Azért kellene amaz tanulmányoznia, hogy emezt elkerülhesse ifjúságunk. — Továbbá e dolgozatok tárgya Kecskemét városára nézve historicum, s végül az abban nyilatkozó felfogás az akkori idők jogi nézeteit, erkölcsi állapotait tükrözi vissza, s világot

vet ama kiváltságos intézménynek, mely ma már csak emlékeztetben él, az „úri szék“-nek eljárása és hatáskörére. Ezek azon okok, mik Katona József fentérintett dolgozatainak hírlapi közzétételét ajánlják. Szóval: ha ismerjük Katonát, a lánglelkű költőt, ismerjük meg Katonát, a „perezegő pennájú főfiskálist“ is, kire mint magas, szőke és túlkomoly emberre, pontos és a fegyencek irányában túlszigorú tisztviselőre patriótái közül még ma is többen emlékeznek.

I.

„1827-ik Esztendei Aprilis 2-kán s azt követett törvényes napokon Szabados Ketskemét városában Feő Méltóságú Csabrági és Szittnyai néhai Herczeg Koháry Ferencz Ur Eő Herczegsége Özvegyének, született Gróf Valdstein Antonia Gabriela Eő Méltóságának meghatalmazottya, Tekintetes Nemes Nemzetes és Vitéző Szontagh Istvány Feő Direktor Úrnak Elölülése alatt Rabokat itélő T. Uriszék, szokás szerént a helybeli Nemes Tanátsal együtt tartatván, törvényes bizonyásgul jelen voltak Tekintetes Nemes Nemzetes és Vitéző Dubravitzky Simon Ur, T. Nemes Pest Vnügye Feő Sz Birája, es a tisztelt Vármegye Esküttye Nemes és Nemzetes Ferenczy Gergely Ur.

1) Molnár Éva, Böltekey Mihályné, a ki az 1826-ik Esztendő Julius 23-ka éjjelen férjét egy vas kapotsal agyon verte, és a vásári kútba bele vetette, Hohér pallosára itéltetett, Pere apelláltatván.

2) Garai Lajos ellen az, hogy Molnár Éva Édes anyjának a Férje agyon verésében társa lett volna, benem bizonyittatván, szabadon bocsájtatott.

3) Kosa Lászlóra sem az, hogy a mult 1826-dik Eszdei Duna Vetsei Vásárkor Boda Kovács Istványt ő ölte volna meg; sem az, hogy az 1825-dik Eszdei Sept. 14-kén esni szokott Nagy Kátai Vásárra menő Töszegi Józsefet ő gyilkolta volna meg, benem bizonyittatván, a próbák hijjánossága végett szabadon bocsájtatott.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ.

A kritikus, — ki nem gyermek már, hogy folyton kötekedjék, s nem is elég élemedett arra, hogy mindenért szembeljen — kit ügyseretet vezérel munkakörében, a ki hibát emélt rója meg, hogy eltávoztassa; a jót azért emélt ki, hogy a tehetséget, szorgalmat, igyekezetet a művészet megközelítésére törekvésében előkészítse: oly napokon éli világát, minők színházunk körében a lefolyt hét napjai voltak! Igen, az elfolyt hét minden játék-napja érdemekben gazdagitá Szathmáry úr szintársulatát, mely e nehéz napokban, tört reménnyel jött hozzánk a folyó idényre, hogy szerencsésjét megkísérlje ott, hol felőle — célzatos-e vagy nem? — kedvezőtlen hírek kaptak szárnyra. Leküzdötte a kezdet nehézségeit, oly előadásokat tartott, melyek mindenkor alkalmasok, hogy egy szintársulat jó hírét, nevét megalapítsák. A kicsiny közönség, mely előadásait látogatta, nem kedvetleníté el; üres padok előtt úgy játszott, mintha zsúfolva lett volna a ház, s egyszer azon vette magát észre, hogy igyekezete és bizodalma nem veszett kárba. Szombaton már szép számú közönsége volt, vasárnap még nagyobb, s az így ment végig az egész héten, miben természetesen nagy része volt a vendégművésznő Szathmáry Laczkóczyné asszonynak, színigazgatónk édes anyjának is, kinek műveszi hirneve, mesteri játéka bevonta a színházba azokat is, kik az idény alatt mulatságaikat színházon kívül keresték. Feltezzük róluk, hogy azután az egy heti jó előadás után is — meggyőződév a társulat életrealóságáról — rendes látogatói lesznek a színháznak. De menjünk a részletekbe, adjunk számot a mult hétről azoknak is, kik eleddig csak a lapokból ismerik a társulat működését.

Szombaton, november 7-én Hugo Viktor regényes drámája, a „Notre Dame-i toronyőr“ adatott. Főszereplők voltak benne: Darvas úr a címszerepben, Láng Irma (Eszmaralda), Makayné (Gervaise), Szathmáry úr mint Claude-Frolló, Zoltán úr mint Phöbus és Horváthné asszony mint Ouarde Bertrand, s valamennyien dicséretesen működtek.

Vasárnap, november 8-án egy német bohózat, „Herczeg-e vagy csizmadia? vagy Vicza itt, Vicza ott, Vicza mindenütt“ címmel került színpadra, melyben különösen Szathmáry úr tüntette ki magát Józsi csizmadia szerepében, a minthogy kivülről jelentékeny szerepe másnak nincs is a darabban. A közönség sokat nevetett, s mindvégig jól mulatta magát.

Kedden, november 10-én Szigligeti „Fenn az ernyő, nincsen kas“ című koszorús vígjátéka adatott, újra nagyszámú közönség előtt, melyben Szathmáry-Laczkóczyné asszony első vendég-szerepét játszotta. Kitűnő jó előadás volt ez, melyre soká fog visszaemlékezni a ki látta. A vendég művésznő Donátfi ügyvéd nejét Klárát személyesítette, s minden ízében remek, a legapróbb részletekig műveszi játékával elragadta a közönséget.

A szereplők mindenike érezte, hogy kitűnőnek kell lennie. Ujfalusiné asszony Etelkája, Láng Irma Gizellája jobb kezekbe alig kerülhetett. Szathmáry úr Rejteit, Szabó úr Donáti ügyvédét és Darvas úr báró Várkövit kifogástalanul személyesíték. Különösen Szathmáry úr méltó volt ünnepeledés anyjához. A szép számú válogatott közönség folytonos derűtségben, meleg tapsokban és kihívásokban részesítette őket, s arra ők valóban érdemesek is voltak.

Szerdán, november 11-én Szathmáry-Laczkóczy né asszony második fellépteül színre hozatott „A mama“, eredeti vigjáték, írta Szigligeti. Szathmáryné asszony a címszerepben ismét elragadta a közönséget, pedig a mai előadás egészben véve a tegnapiak mögötte maradt, a mennyiben kisebb fokú szerep nem tudások fordultak elő. Kitűnő volt azonban Szathmáry úr Ugri Miskája, s Darvas úr játékának mindazon részei, hol a benne forrongó boszúság a méltatlan bánásmód miatt kitört, igen sikerültek valának; Láng Irma Czilije, Ujfalusiné Esztkéje méltó kezekre talált, s Szabó úr Szegfű Tivadarja mi kívánni valót sem hagyott. Zoltán úr Ormi Bela szerepében helyén volt. A nagy számú közönség igen jól mulatott, s számtalan kihívásban és tapsban részesíté úgy az ünnepeled vendég művésznőt, valamint a többi szereplőket is.

Csütörtökön, november hó 12-én Szigeti József „Egy jó madár“ című 3 felvonásos vigjátéka került színre, a vendég művésznő Szathmáry-Laczkóczy né asszony utolsó előtti fellépteül. Hubonyákné szerepét játszotta, a nála megszokott természetességgel. Az egész előadás jól ment, s az igazság ellen vétenénk, ha Ujfalusiné csinos, eleven Borecsáját meg nem említenénk. Az alkalmazatlan havas eső miatt — bár, miként halljuk a jegyek el voltak adva — nem volt a ház tele, de a sűrű taps után itélve, a ki eljött a rossz idő dacára sem bánta meg.

Pénteken, november 13-dikán közkívánatra Szathmáryné asszony soron kívüli fellépteül a „Kukli predikációk“ at hirdeté a színlap, melyben a művésznő Dorottya szerepében lépett föl; szombaton pedig „A kártyavetőnőt“, mely egyszersmind jutalmi előadásul is szolgált; miről azonban csak jövő számunkban szólhatunk.

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

✓ **Kedves vendégünk volt a héten,** Ferenczy Ida k. a. ő nagysága — Ő Felsője Magyarország szeretett királynéjának felolvasónője, — ki atyja és rokonai látogatása végett pár napot töltött városunkban.

✓ **Ferenczy Ida** k. a.-ról megemlékezvén, ez alkalmat felhasználjuk, hogy a „Pesti Napló“ nov. 12. számában megjelent, s a „N. W. T.“ után közölt „Az udvarról“ című azon híret, hogy „Ferenczy kisasszony, ki 1867. óta a császárné környezetében mint felolvasónő működik, megtartotta állomását“ oda módosítsuk, miszerint Ferenczy Ida k. a. nem 1867. óta, hanem 1864 nov. 12. óta van azon állomáson alkalmazva, vagyis azon napon töltötte be a 10-ik évet, midőn a „P. N.“ a fentebbi hírt hozza.

✓ **Legnagyobb újdonság** nálunk, mivel még mindig kapható piacunkon, a görög dinnye. A hó esik, a szobában fűtött kályha, a piacon szép vérbélű dinnyék. Fűtött kályha mellett dinynyét enni élvezet lehet, de nincs kedvünk ez élvezetet megkísérteni.

✓ **Új vendég.** Csütörtökön, november 12-én egész délután hó esett, mely kevés idő múlva elolvadt, azonban pénteken d. u. újra elkezdett esni és esett szombaton is, mely egyúttal olvadt és száraz földünket jól megáztatta.

✓ **Egy kis statistika.** A helybeli lúdvágók szeptember és október hónapban levágott ludak tollát eladván, az kitétt 150 mázsát, miután 1 font tollat 6 lúd ad, a 150 mázsa tollat 90,000 lúd adta, vagyis a nevezett két hónapban 90,000 lúdat vágtak le.

— **(Beküldetett.)** „Kecskemét“ újdondásza megemlékezvén a „Szentháromság“ temetőnek halottak estéjén kivilágításáról, gúnyosan jegyzi meg, hogy „a kegyelet a nagy Katonának is juttatott két darab pislogó gyertyát.“ Tisztelt újdondász úr, Katona sirjára egyik tisztelőjének kegyelete 12 gyertyát gyújtott, de nem akarván újdondász úr igazmondásában kételkedni, sem pedig jóllátását kétségbe vonni, elhiszük, hogy a nem öröztöt sirról a pajkos gyermekek a gyertyákat elszedték, és csak annyit akarunk mondani, hogy a gúnyolódó és gáncoskodó újdondász úrnak is szabadságában állott a két pislogó gyertya mellé még akár 102 fényesen lángoló gyertyát, vagy akár fáklyát gyújtani. Igaz ugyan, hogy könnyebb gáncsolni és akadékoskodni, mint tenni. K. J.

— **(Beküldetett.)** Mészáros Ernő úr, ki az oravicabányai kir. ügyészségnél mint irnok volt alkalmazva s állítólag Kecskeméten tartózkodik,

jelentse magát irományainak átvétele végett a kecskeméti királyi ügyészségnél.

+ **Az egyesült dalárda** szombaton este f. hó 7-kén tartá meg a szokásos évnegyedi dal-estélyét a „Deák kör“ helyiségében és örömmel jelezük, miszerint dalárdistáink ez alkalommal ritka összhangzással, jókedvvel és kitűnő eredménnyel működtek, minék elismerésül minden darab után a legelénkebb tapsokkal és éljenekkel üdvözöltettek. — Megengedi azonban a tisztelt dalárda, ha ámbár minden egyes tagja megérdemelné a névszerinti dicséretet, mégis Baumgartner karnagy úrnak adjuk e dicséretből az oroslánrészt, a ki szakavatottságával és kedves modorával ily szép sikerre vezette dalárdánkat, de úgy hisszük szívesen megengedik a tisztelt tagok azt is, ha Farkas Mihály urat névszerint dicsérjük meg remekül énekelt szólójáért, melylyel az egész, szép számmal összegyűlt közönséget annyira kedvesen mulattatta, hogy annak kicsinyje nagyja talpraállt az első hangra és úgy hallgatta végig mind a két izben az egész dalt. Dalárdánk szép összhangzó működése annyira felvillanyozta a jelenlevő közönséget, hogy az 11 óra tájban táncra pezsdült és igen vig kedélyvel mulatott éjfél utáni 2 óráig; csak azt sajnáltuk, hogy a dalárda közkedvességű elnökét súlyos körülményei nem engedék közöttünk megjelenni.

+ **Hihetetlen, de mégis igaz,** mondják a lapok, hogy Bécsben 10 forintért egész szalonba való butorzatot, s még ezek mellett nagybecsű disz műveket és ékszereket is szerezhethet az ember; az is hihetetlen, de mégis igaz, hogy a kecskeméti realiskolába járó öt hitfelekezetű növendékek egyik hitoktatójának 100 forintnyi évi fizetését, melyet annak a városi község ezen teendőjéért fizet, nemeskeblű egyháztanácsa levonja a már előbb megállapított lelkészi fizetésből, aliás a pap fázadsága díját az egyháztanács dugja zsebre; mi ezen nem épen nemes tettet igaztalanságnak nevezük, és igen kíváncsiak vagyunk, hogy mivel igazolná ezen eljárását a nemes egyháztanács, ha úgy szabad volna megkérdezni a nélkül, hogy még ezúttal megneveznénk nagylelkű tagjait.

+ **A megszeppent fináncok.** A napokban két kocsi tért be a kerekegyházi csárdába, melyeknek egyikén 3—4 mázsa dohány volt. A dohányból már többen vettek a csárdában megforduló vendégek közül, és így csakhamar fülébe jutott a hír a pusztán ödögö két fináncnak, kik azonnal tüzzel-vassal mentek a csárdába, hol a dohányos kocsi tulajdonosa pipátgatva motyogott a kocsi körül, s a fináncok e kérdésére: „mi van a kocsin?“ egykedvűleg válaszolá: „dohány uram“, „no hát be kell fogni“ — mondák a fináncok — „megyünk Kun Szent-Miklósrá“, „mindjárt uram, csak abrakolok“, s míg ez megtörtént a fináncok felhelyezkedtek a kocsi, a gazda befogott, s megindult a kijelölt irányban, de a legközelebbi rét mellett letért az útról, és ellenkező irányba indult; a fináncok figyelmeztették, hogy nem arra kell menni, ő azonban rájuk sem hallgatva tovább haladt; erre a fináncok szuronyaikat előszedve, s a puskára illesztgetve fenyegetődni kezdettek; a gazda ezt észrevéve, hátrafordul s ráförmed a fináncokra, mondván: „letegyétek ám azokat a szuronyokat, mert mindjárt kiviszem a vasvillát, van-e nálad zsinég Laci“ — szól a mellette csendesen ülő úttársához — „add ide, kössük meg ezt a két rongyos fináncot, tegyük be a nád közé, hadd várják míg kiszabadítják őket“; miután e szavakat még némű készülődés is követte, a fináncok úgy megszeppentek, hogy ők kérték a gazdát, hogy bocsássa őket szabadon, s midőn az engedélyt megnyerték, úgy elhordták az irhát, hogy Kun-Szent-Miklósig hátra sem tekintettek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Fellegi Viktor** „Apolló“ című zenemű-folyóirata legújabb (21. 22.) kettős számának tartalma: 1) Petaud király udvara (Confusius IX) Deslibes Leo operettje legszebb dallamaiból, egyveleg Hözl Lőrincétől. 2) Három hallgató magyar Csermák Antaltól, zongorára alkalmazta Wachtel Aurel. 3) Zuhany-polka (gyors) Hirschmann Ferencétől. 4) Honvéd induló. Nagy Bélától. 5) Árva vagyok, árva lettem, dal Feigler Gézától. 6) Hozzá, Kapi Gyulától. — A jelen kettős szám ára külön 1 frt. Előfizetési ár egész évre (mintegy 100 válogatott zeneműre) 6 frt. Az előfizetést vidéken legcélszerűbben a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető. Budán az „Apolló kiadóhivatalában, iskola-útca 681. sz. a. — Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható.

— **A fémváltópénz veréséről** kiadott hivatalos kimutatás szerint 1874. második évnegyedének végeig veretett 28.974,728 darab 20 kros és 51.203,505 db. 10 kros, összesen tehát 10.915,249 frt. 10 kr.; a folyó év harmadik negyedében veretett 443,902 db. 10 kros, vagyis 44,390 frt. 20 kr. Készletben volt a kőrmoci pénzverdénél szeptem-

ber végén 1.940,000 db. 10 kros; tehát forgalomba tetetett 1874. szeptember végeig mindössze 28.974,728 db. 20 kros és 49.706,957 db. 10 kros, összesen 10,765,639 frt. 30 kr.

— **Kegyetlen gyilkosság.** Hajdúböszörményből írják az „Ellenőr“-nek, hogy ott egy asszony megunván férjét, éjjel betakarta az alvó hitestársát petróleumos szalmával, s aztán rágyújtá a szalmát. A gyilkos asszony a bünyefenyítő törvényseknek adatott át.

— **Szerencsétlen léghajós.** Beudet, az ismert léghajós pár nap előtt szerencsétlenül járt Münchenben. Egyik „kirándulás“ alkalmával véletlen félrelépés következtében a ballon alján megerősített trapezról lesiklott, és a 2000 lábnyi magasból alázuhan. A szerencsétlen léghajós azonnal szörnyet halt.

— **A világ népeisége.** Washingtonban most jelent meg egy kimutatás a világ népeiségeről. A föld összes népeisége 1.391,032,000 lelket számlál. Ázsiában él 798 millió ember, Európá csak 300 1/2 millió lelket számlál. Afrika 203 milliót, Amerika 84 1/2, Ausztrália 4 1/2 millió lelket számlál. Európa államai következőleg allanak: Oroszország számlál 71 milliót, a német birodalom 41 milliót, Franciaország 36 milliót, Osztrák-Magyarország 36 milliót, Anglia 32 milliót, Olaszország 27 milliót, Spanyolország 16 milliót, Törökország 29 milliót. A többi országok 4—5 milliót számlálnak. London a legnagyobb város 3 millió 254,260 lelket számlál, utána Sutchan (Chinában) 2 millió lélekkel, Párizs 1 millió 851 ezerrel, Peking 1 millió 3 százezerrel, vagy négy kínai város mind 1 millió lakossal, New-York 942 ezer lakossal, Bécs, Berlin 8—8 százezer lakossal stb.

— **London lakói** között több mózesvallású van, mint Palestinában, több skót, mint Skócia fővárosában, több római katolikus, mint Rómában, több ír, mint Dublinban. Minden öt percere esik egy születés s minden 8 percere egy haláleset. Összes lakossága 3 millió 254,260.

— **Papír-hordók.** Amerikában a hordókat legújabbán papírból kezdik gyártani, melyek a fahordóknál felényivel kevesebb súlyúak, húsz perccel olcsóbbak. Az erre használt papír szalmából készítették.

* **A székesfehérvári** ásatások most már vége felé járnak. A püspöki kertben már be is lettek szüntetve, sőt a kiásott templomrom egy részét már kezdik behányini. Egy részök azonban nyitva marad. Nevezetesen nyitva hagyatják az apsis hajlása, a torony, az oltár előtti 5 üres sír, nyitva marad a 4 Árpád-korbeli kőszir, úgy az ez előtt levő 2 öl hosszú s pár láb széles márványtalapzat. A multkor megemlített azon magányosan álló sír, melyben fej nélküli hulla s fehér márvány töredékek találtak, Albert király sírjának gyanítatik. Jelenleg Mátyás király kápolnájának az utcára eső részét ássák, a kápolna kiásatásával az ásatások ez idény alatt befejeztetnek és a tavasszal ismét folytattatnak.

Felelős szerkesztő: Szűcs Imre.

Kimutatás

a kecskeméti pénzüntézetek 1874-ik évi október havi forgalmáról.

Takarékpénztár.

Bevétel:

Pénztárállás 1874. szept. 30.	23,546 frt. 88 kr.
Betételek után	63,144 „ 34 „
Különféle díjak után	1,735 „ 34 „
Különféle kamatok után	7,973 „ 01 „

Kölcsön visszafizetések:

Váltók után	195,202 „ — „
Előleg után	7,115 „ — „
Ingatlan után	2,315 „ — „
Váltó viszleszámit. után	37,200 „ — „
Elhelyezett pénztárjegyek	5,000 „ — „
Egyletiház terv készítés	78 „ — „
	343,309 frt. 57 kr.

Kiadás:

Visszafizetett betét és tők. kamat	94,114 frt. 72 kr.
Kifizetett folyó kamat	981 „ 61 „
Kifizetett viszleszám. kamat	760 „ 71 „

Kölcsönök:

Váltókra	186,248 „ — „
Allam- és hitelpap. előleg	5,050 „ — „
Ingatlanra	1,690 „ — „
Váltó viszleszámitolás	21,600 „ — „
Pénztárjegyekért elhelyezett	5,000 „ — „
Igazgatói t. díj, tisztviselők és szolga fizetése	299 „ — „
Üzleti költség	344 „ 22 „
Egyletiház építésére	14,409 „ 02 „
	330,497 „ 28 „
Pénztárállás okt. hó 31-én	12,812 „ 29 „

Markovics.

343,309 frt. 57 kr.

Kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank.

Bevétel:

Pénztárállás szept. 30.	4,542	frt.	86	kr.
Kötelezett takaréknak betét után	68	"	—	"
Váltó visszafizetések	77,219	"	—	"
Előleg	26,914	"	—	"
Folyószámlák	11,254	"	05	"
Pesti telepitvények	45,075	"	—	"
Kamatok	2,930	"	40	"
Díjak	1,738	"	95	"
Késedelmi kamatok	31	"	50	"
Intődíjak	—	"	24	"
Átiratási díjak	2	"	—	"
Allamilletékek	30	"	45	"
	169,806	frt.	45	kr.

Kiadás:

Váltó leszámolásra	81,119	frt.	24	kr.
Előlegekre	29,852	"	—	"
Folyószámlákra	24,010	"	40	"
Kötelezett takaréknak betétekre	1,298	"	—	"
Pesti telepitvényekre	25,982	"	28	"
Folyó kamatokra	1,393	"	65	"
Elnöki tiszteletdíj és tisztviselők fizetése	338	"	36	"
Üzleti költségekre	154	"	89	"
Osztalék részvények után	80	"	—	"
Osztalék köt. tak. betétekre	35	"	65	"
Függő kamat	55	"	26	"
Allami illeték	28	"	25	"
	164,347	"	98	"
Pénztárállás okt. 31-én	5,458	"	47	"
Vajda, könyvvivő.	169,806	frt.	45	kr.

Központi takarékpénztár.

Bevétel:

Mult havi pénztári maradvány	8,664	frt.	55	kr.
Betétek	6,647	"	98	"
Kölcsön visszafizetés	475	"	—	"
Előleg visszafizetés	15,680	"	—	"
Leszámitolási visszafizetés	57,415	"	74	"
Vizleszámitolás	25,600	"	—	"
Folyószámlák	27,540	"	—	"
Betétí vizskamat	3	"	71	"
Kölcsöntöli kamat	350	"	02	"
Előlegeztetési kamat	394	"	55	"
Leszámitolási kamat	1,818	"	85	"
Vizleszámit. kamat visszafiz.	47	"	20	"
Könyvecske díj	1	"	—	"
Átiratási díj	10	"	—	"
Nyomatványok díjja	33	"	80	"
	144,682	frt.	40	kr.

Kiadás:

Kölcsön (ingatlanra)	2,367	frt.	08	kr.
Előlegezés (értékpapírokra)	14,790	"	—	"
Leszámitolás (váltókra)	55,314	"	—	"
Betétek és tők. kamat visszafiz.	11,314	"	42	"
Betétek és tők. folyó kamatok	37	"	93	"
Vizleszámitolási visszafizetés	27,540	"	—	"
Vizleszámitolási kamat	545	"	39	"
Folyó számlák	22,424	"	44	"
Kamat térítés	113	"	03	"
Tiszti és szolga fizetés	366	"	66	"
Lakbér	140	"	—	"
Folyó költség	19	"	80	"
Pénztári készlet mint egyenleg	9,709	"	65	"
Auspitz.	144,682	frt.	40	kr.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1874. november 13.

Tisztbúza pozs. m. 4	frt. 50	kr. 50	—	krig.
Elegyesbúza	3	70	4	—
Rozs	3	30	3	50
Árpa	2	60	2	86
Zab	2	—	2	20
Köles	3	—	3	50
Kukorica	2	60	2	80
Burgonya	1	—	1	60

Minden beteg erőt és egészséget nyer gyógyszer és költség nélkül a

Revalescière du Barry
gyógytápszertől Londonból.

28 év óta semminemű betegség sem volt képes e kellemes egészségi tápszernak ellentálni, s üdvösnek bizonyul a felnőtteknél, úgy mint gyermekeknél orvosság és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, lélekzési, hólyag-, és vese-baj, gümő, aszkór, nehéz lélegzés, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízi betegség, lázszerűség, vérmegszorulás, flüszibongás, émelygés és hányás, sőt terhesség fo-

lyamatában, melákór, hashátyalob, soványodás, eszű, köszvény, sápkór ellen, úgyszintén csecsemőknél eledelül dajkatej helyett előnyt érdemel. Kivonat 80,000 bizonyítványból gyógyításokról, melyek minden gyógyszer ellen dacoltak; ezek közt bizonyítványok: dr. Wurzer tanártól, F. W. Beneki úrtól, tanár a márburgi egyetemen; — gyógytanácsos Dr. Angelstein, Dr. Choleland, Dr. Campbell, Dr. Déde tanár, Dr. Urc, Castlestuart grófnő, Brehán márkiné és több más magas állású személytől, tetszésre bérmentve beküldetnek.

Rövidített kivonat 80,000 bizonyítványból.

Bizonyítvány Dr. Wurzer gyógytanácsostól Bonn, július 10-én 1852. **A Revalescière du Barry** több esetben helyettesíti a gyógyszereket. A leghasznosabban szolgál minden hasmenés vérhas, a húgymentet betegségekben, mirigy betegségekben.

A Revalescière du Barry hatása igen jó.

Clausberger Fer. cs. k. ker. orvos.

80,416. sz. F. W. Beneki a márburgi egyetem rendes tanára 1872. ápril 10-án kelt Balmi Klein-féle heti folyóiratban mondja: Soha sem felejttem el, hogy gyermekem egyikének élete fentartását az úgynevezett Revalescière Arabica (Revalescière-nek) köszönhetem, gyermekem életének 4-ik havában végleges lesoványodás és folytonos hányásban szenvedett, mely bajok minden orvosságnak ellentállottak: és a Revalescière egészségét tökéletesen helyreállította.

64,210. sz. Brehán márkiné 7 éves betegség, álmatlanság, minden testrészbéli reszketés, soványodás és melákórból.

79,810. sz. özv. Klemm asszonyt több éven át tartott főfájás és hányásból.

75,877. sz. Köller Flórián, cs. k. katonai felügyelőt, Nagyváradon, tüdő- és légeső-hurut, fűszedülés és mellszorulásból.

75,970. sz. Fischer Gábel úr, a magasabb nyilvános kereskedelmi iskola hallgatója Bécsben, kétségbeesztő mellbaj és idegrongálásból.

65,715. sz. De Mautlouiz Kisasszonyt, emésztetlenség, álmatlanság és elsoványodásból.

75,928. sz. Signió báró 10 évi láb és kézzeli bénaságtól.

A Revalescière 4-szer táplálóbba a húsnál és 50 szer megkíméli a gyógyszer árát felnőtteknél úgy mint gyermekeknél; $\frac{1}{2}$ fontos bádogszelencében 1 frt 50 kr, 1 font 2 frt 50 kr, 2 font 4 frt 50 kr, 5 font 10 frt, 12 font 20 frt, 24 font 36 frt. Revalescière Bisquittek, szelencékben 2 frt 50 és 4 frt 50. — Revalescière csokoládé porban és parba alakokban 12 csészére 1 frt 50 kr, 24 csészére 2 frt 50 kr, 48 csészére 4 frt 50 kr; porokban 120 csészére 10 frt, 288 csészére — 576 csészére 36 frt.

Kapható: **Barry du Barry és társa** által Bécs, Wallfischgasse 8. sz., úgyszintén minden városban jóhírű gyógytár- és fűszerkereskedésekben. (48)

H I R D E T É S E K.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécs város, Bognergasse Nr. 2.) fogonja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogáiba, mely aztán a fogrészekkel és foghússal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin-szájviz

Dr. **POPP J. G.** cs. kir. udvari fogorvostól Bécsben Stadt Bognergasse Nr. 2.

üvegekben 1 frt. 40 kr. a legkitünőbb szer eszűs fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghús daganatai- és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak új képződését; az inogó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a kellemetlen szagot.

Anatherin-fogpasta

Dr. **POPP J. G.** cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készítmény a lehelet frissességét és tisztaságát fenntartja, azonkívül a fogaknak hőfűrészt kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghúst erősíti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztítja, hogy annak napenkénti használata által nemcsak a közönséges fogkö eltávolítottatik, hanem a fogak zománca és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók:

Kecskeméten: Milhoffer János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön: Praxler N. és Rudy J., Czeplédén: Persay A., Szolnokon: Horvánszky S., Abonyban: Scheftsik M., Kun-Szent-Miklósön: Tóth S., Félégyházán: Hoffer A., Szabad-Szálláson: Rosznyay A., Izsákon: Horvánszky S., Csongrádon: Jeszenszky K., Duna-Vecsnén: Klinke A., Kis-Körösön: Gubas K. és Pankuk J., Kalocsán: Horváth K., Mező-Túron: Somogyi J., és Majsán: Tarjay P. gyógyyszerész uraknál. 74 (18—10)

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú és minden belső felszereléssel ellátott

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. Kapható náluk egyszersmind vizhatlan kelméből készített **siri-koszorúk** is — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magokat a fentnevezettek.

Raktár-helyiség: Nagy-körösi-útca 14. sz. a. Hazay József házában, Kecskeméten.

56 (52—27)

Egy jókarban levő

Zongora

elköltözés miatt szabadkézből olcsó áron eladó.

Bővebb értesítés nyerhető

özv. Csillag Jakabnéól.

148 (2—1) Lakik: Dékány Mihály úr házában.

Ez ideig ennél nincs jobb.

W. MAAGER-féle
cs. k. kizár. szab. valódi tisztított
CSUKAMÁJ-O LA J
MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

A legnagyobb orvosi tekintélyek által megvizsgált s könnyű emésztetőségeért gyermekeknek is különösen ajánlva rendkívül tisztább, legjobb *) természetes s elismert leghatályosab szer: a mell- s tüdőbajok, görvény, foltok, daganatok, bőrkiütések, mirigybajok, gyengeség stb. ellen. Üvege 1 frt. Bécsben a gyári raktárban: Wien Heumarkt Nr. 3. úgyszintén az osztrák-magyar monarchia minden jó hírű gyógytárában s fűszerkereskedésében. A használati utasítás és füvegen a Maager név rajta van, ezért a tévedés elkerülése végett azt csak „Maager's Dorschlebertran“ névvel keressék. 145 (6—2)

*) A bécsi világtkiállítások az Ausztria-, Francia-, Olasz-, Németországokból és Angliából kiállított hasonfajta csukamáj-olajok közül csupán a Maager-félt tüntette ki a nemzetközi jury érdemével.